

Uppdragsbeskrivning Nationell arbetsgrupp för Sköra äldre

Nationella arbetsgrupper (NAG) etableras i enlighet med den för landsting och regioner beslutade modellen om en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning (Dnr: 15/06658). Nationella arbetsgrupper kan vara stående/fast eller ha ett tidsbegränsat uppdrag. I bilaga 1. *Generisk uppdragsbeskrivning* finns information om det generella uppdraget, styrande principer, sammansättning och kompetens samt ansvarsfördelning för nationella arbetsgrupper utsedda av nationella programområden.

Uppdragsgivande programområde

Nationellt programområde, NPO, Äldres hälsa

Kontaktperson: Karin Hägerås, processledare NPO Äldres hälsa

karin.hageras@regionorebrolan.se

Nationella arbetsgruppens uppdrag

Uppdraget syftar till att skapa förutsättning för en god livskvalitet för sköra äldre genom att förebygga skörhet samt en tidig identifiering av förekomst av skörhet. Detta genom utbildning i levnadsvanor för befolkningen samt att erbjuda en god och jämlik vård och omsorg utifrån ett helhetsperspektiv och som är samordnad och individanpassad.

Vikten av att arbeta förebyggande, att tidigt identifiera sköra personer och personer i riskzonen för att utveckla skörhet blir allt mer angelägen. Kännedom av denna grupps riskfaktorer, deras specifika vård- och omsorgsbehov samt behovet av samverkan mellan kommun, slutenvård och öppenvård för optimalt omhändertagande är nödvändigt. Med en ökande andel äldre bland befolkningen ökar behovet av att prioritera och styra resurser dit de gör bäst nytta. Vården behöver förändras bland annat genom ändrade arbetssätt.

Begrepp som multisjuklighet finns, men är otydligt definierat. Med de definitioner som finns i dag, som i Sverige bygger på vård- och omsorgskonsumtion, är patienterna svåra att identifiera i klinisk praxis. Begreppet frailty har också lyfts och översatts till svenskans skörhet. Dessa begrepp överlappar varandra men innebär inte samma sak då det exempelvis finns äldre med flera sjukdomar som inte är sköra, samtidigt som det finns sköra äldre som inte är multisjuka. Flera olika arbetssätt har tagits fram med avsikt att identifiera personer i särskilt behov av insatser från vården och omsorgen. Det är önskvärt att ha konsensus i ämnet och rikta insatser till målgruppen.

Arbetsgruppen uppdrag omfattar:

- Omvärldsbevakning

- Definiera och komma till konsensus om på vilket sätt gemensamma nationella screeningsinstrument bäst används för att identifiera personer med skörhet samt personer i risk för att utveckla skörhet.
- Ge förslag på struktur för hur sköra äldre identifieras i praktiken samt hur vård och omsorg bör anpassas för att individens behov och önskemål ska vara i fokus, oberoende av vårdnivå eller huvudman.
- Utarbeta kunskapsstöd och/eller beskrivning för personcentrerat sammanhållet vårdförlopp.
- Samverkan med nationella arbetsgrupper inom angränsande område.

Tidsplan och leveranser

Nomineringsperiod:

Den nationella arbetsgruppen avrapporterar kontinuerligt till NPO äldres hälsa och samverkan med närliggande nationella arbetsgrupper.

Uppdraget kan komma att utvecklas och utökas över tid beroende på det resultat som initialt presenteras

Kompetensbeskrivning

- Specialist i geriatrik
- Specialist i allmänmedicin
- Sjuksköterska, ev. distriktssköterska
- Sjuksköterska eller läkare från ambulans/prehospital vård
- Arbetsterapeut
- Fysioterapeut
- Klinisk farmaceut
- Dietist
- Kurator
- Patient-/anhörig-/seniorrepresentanter

För professionsområdena önskvärt med personer med klinisk erfarenhet av att arbeta med sköra äldre och hemsjukvård samt representanter med aktuell forskning inom området skörhet.

Resursuppskattning

Tidsåtgången beräknas till ca 20 % av en heltidstjänst för ordförande i NAG och 5- 10% för övriga ledamöter. Tiden kan variera beroende på vilken fas arbetet är i.

Nomineringsprocess

Nomineringsperiod:

Respektive ledamot i NPO efterfrågar ledamöter från sin sjukvårdsregion utifrån identifierade kompetenser. Det ska säkerställas att den nominerade har genomgått den process för nominering som gäller i respektive sjukvårdsregion. För godkänd nominering ska nominerad person erhållit godkännande från arbetsgivare och jävsdeklaration skall vara ifylld/godkänd enligt rutin i respektive sjukvårdsregion. Nomineringen ska innehålla namn, kontaktuppgifter, yrke, arbetsplats och kort motivering. NPO beslutar om ledamöter i arbetsgruppen utifrån inkomna nomineringar samt utser ordförande.

Vid behov kan ytterligare kompetens adjungeras till arbetsgruppen.

Bilaga 1. Generisk uppdragsbeskrivning

Grundläggande uppdrag

Nationella programområden (NPO) prioriterar och föreslår nationella arbetsgrupper på områden där nationell samverkan är av stor betydelse för att åstadkomma en mer jämlik och kunskapsbaserad vård.

Tillsättning av Nationella arbetsgrupper (NAG) utgår från följande styrprinciper fastställda av styrgruppen:

- Styrgruppen beslutar endast om NPO
- Respektive NPO bedömer och prioriterar nationella arbetsgrupper utifrån behovsinventering och gapanalys (identifierade och förankrade nationella förbättringsområden för att minska skillnader och variationer i hälso- och sjukvården)
- Arbetsgrupperna ska ses över årligen av respektive NPO och även redovisas i årliga verksamhetsplaner. Styrgruppen tar del av verksamhetsplaner för att få en översikt över antal och resursåtgång
- Ingen verksamhetsbudget (annat än efter prioritering)
- Aktiviteten baseras på faktiskt utvecklingsvilja i hälso- och sjukvårdssystemet

Samtliga arbetsgrupper ska bidra till att vården i det aktuella området möter dimensionerna i God vård (kunskapsbaserad, säker, individanpassad, effektiv, jämlik, tillgänglig). Vidare ska arbetet ske i enlighet med de riktlinjer, rutiner och metoder som finns inom det sammanhållna systemet för kunskapsstyrning.

Arbetsgrupperna har regelbundna avstämningar med och rapporterar sitt arbete direkt till NPO.

Sammansättning och kompetens

Vid tillsättning av nationella arbetsgrupper ska NPO utifrån uppdragets karaktär och frågeställning/problem bedöma behov av kompetens och sammansättning för att kunna tillgodose alla perspektiv samt utförande av uppdrag.

Nationella arbetsgrupper bemannas i första hand av experter från sjukvårdsregionerna med ett uppdrag och mandat att företräda regionen inom det aktuella ämnes/kunskapsområdet. Arbetsgruppens sammansättning bör spegla nyckelkompetenser och vårdnivåer inom området. Utifrån frågeställning kan även företrädare för berörda kvalitetsregister, patientföreningar och vårdprogram vara relevant.

Ansvarsfördelning NPO och NAG

- NPO tillsätter arbetsgrupper (stående eller med tidsbegränsat uppdrag) utifrån befintlig resursram (processtöd kopplat till värdskapet)

Uppdragsbeskrivning Nationell arbetsgrupp för Sköra äldre
Nationellt programområde NPO Äldres hälsa
Kontaktuppgifter processledare/processtöd: Karin Hägerås

Datum: 2024-01-29

- NPO ansvarar för att rutinen för att utse experter tillämpas och använder checklista och mall för nominering
- NPO utser ordförande för arbetsgruppen
- NPO leder och följer upp arbetet i arbetsgrupperna
- NAG rapporterar arbetet direkt till NPO